

Samhällsbyggnad
Plan o Bygg

Ortsanalysen har tagits fram av
Kajsa Rue Hallén
Lina Hellström

Under ledning av
Dick Bengtsson, stadsplanechef
Eva Nygren, planarkitekt
Anna Möller, planarkitekt

inledning

Löderup ligger cirka två mil öster om Ystad inbäddat i ett småkuperat och öppet landskap som är en del av det attraktiva Österlen. Orten tillkom i samband med att järnvägen mellan Ystad och Gärsnäs byggdes i slutet av 1800- talet. Tidigare hade det enbart funnits ett par hus på platsen där Löderup ligger idag. I och med järnvägen växte ett stationssamhälle fram och Löderup blev ett lokalt centrum för omkringliggande landsbygd. Förutom butiker och hotell fanns där många verksamheter som var inriktade mot jordbruket. Orten växte snabbt men kring 1930- talet avtog utvecklingstakten då järnvägens betydelse för samhället minskade.

Historien som gammalt stationssamhälle är inte särskilt påtaglig på orten idag, men däremot fungerar orten fortfarande som ett centrum för omkringliggande landsbygd och dess jordbrukare. Orten har en hög andel äldre bland befolkningen men på sista tiden har även en del barnfamiljer börjat flytta in. Orten har ett bra serviceutbud med tanke på dess storlek. De senaste åren har det öppnat en del gallerier, antikaffärer och bed & breakfast i Löderup som gett orten lite av en ny prägel.

Denna ortsanalys syftar till att beskriva och lyfta fram en orts karaktär samt att visa på vilka styrkor och svagheter som orten har. Metoden innebär att man hämtar in och sorterar fakta om orten för att förstå dess historia, aktuella situation, förutsättningar samt utvecklingsmöjligheter.

innehållsförteckning

Inledning.....	3	Trafik.....	18
Översigtskarta.....	5	Biltrafik.....	18
Geografi.....	6	Gång- och cykelväg.....	18
Läge.....	6	Kollektivtrafik.....	19
Befolkning.....	6	Funktioner.....	20
Karaktär.....	7	Offentlig service.....	20
Landskap.....	8	Privat service.....	21
Geologi.....	9	Föreningsliv.....	21
Jordbruk.....	9	Struktur.....	22
Grönstruktur.....	10	Stråk.....	22
Historia.....	12	Knutpunkt.....	22
Stationssamhället.....	14	Barriär.....	23
Bebyggelse.....	14	Områden.....	23
		Landmärken.....	24
		Utblickar.....	24
		Swot-analys.....	25
		Källförteckning.....	26

- 1 Skola/ Sporthall
- 2 Kyrka
- 3 Livsmedelsbutik/ blomsterbutik
- 4 Äldreboende
- 5 Idrottsplats
- 6 Pizzeria
- 7 Tandläkare/ distriktsköterska
- 8 Antikaffär/ loppis
- 9 Lokalföreningen
- 10 Galleri
- 11 Frisör
- 12 Café/ B&B
- 13 El/ VVS
- 14 Däck & Bilservice
- 15 Museum
- 16 Olof Viktors bageri

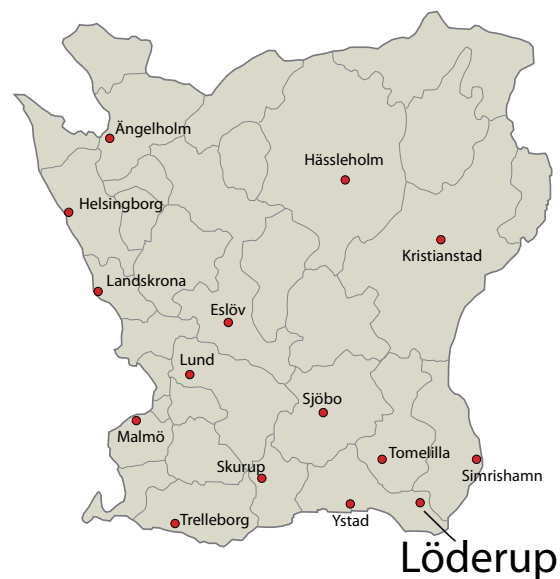
översiktskarta

geografi

Läge

Löderup ligger cirka två mil öster om Ystad. Orten ligger cirka sju kilometer från riksväg 9 som är en viktig regional länk. Simrishamn ligger cirka 2,5 mil österut och dit tar det cirka 30 minuter med bil, och till Ystad tar det 25 minuter. Orten omges av ett öppet odlingslandskap och är en del av Österlen. Orten ligger nära Borrby, Löderups strandbad, Ingelstorp och Glemmingebro, med vilka man har försökt påbörja ett samarbete rörande bland annat föreningsliv, företagande och turism. Orten är

huvudort i Löderupsområdet, som även består av bland annat Glemmingebro och Kåseberga. Löderupsområdet har sammanlagt 2594 invånare.

Befolkning

Löderup har 566 invånare och befolkningsantalet har legat kring där sedan börjat av 60- talet. Kring 1998 minskade befolkningen något men sedan dess har orten haft en låg men stabil befolkningstillökning. I Löderup är

15,4 % av befolkningen mellan 0 – 15 år vilken stämmer bra överens med genomsnittet för Ystad kommun, men är något lägre än snittet för riket som ligger kring 19 %. Personer som är 65 år eller över utgör nästan en tredje del av Löderups befolkning. Det är högre än genomsnittet för Ystad kommun där samma siffra är 23 % och väsentligt högre än genomsnittet för riket där den andelen ligger kring 17 %. Befolkningen i Löderup är alltså något äldre än genomsnittet. De sista åren har

det flyttat in en del barnfamiljer. Det innebär att det finns underlag för både skola och förskola på orten, som dock har ett större upptagningsområde än enbart tätorten. För de äldre är när servicen mycket viktig med bland annat matbutiken Handlar'n och distriktsköterska.

Karaktär

Löderup tillkom i samband med att järnvägen mellan Ystad och Gärsnäs byggdes i slutet av 1800-talet. Tidigare hade det enbart funnits ett par hus på platsen där Löderup ligger idag. I och med järnvägen växte ett stationssamhälle fram mycket snabbt och Löderup blev ett lokalt centrum för omkringliggande landsbygd.

Förutom butiker och hotell var många av verksamheterna inriktade mot jordbruket. Efter 1930-talet avtog utvecklingstakten då järnvägens betydelse för samhället minskade.

Historia som stationssamhälle är inte särskilt påtaglig på orten idag, men däremot fungerar orten fortfarande som ett centrum för omkringliggande landsbygd och dess jordbrukare. Detta beror till stor del på de verksamheter med inriktning mot jordbruket som finns på orten idag, bland annat Lokalföreningen, bilmekaniker och elektriker. Jordbruket är viktigt för orten och ständigt närvarande i vardagen, och även påtagligt rent visuellt. Orten har en

lantlig känsla och är främst en boendeort med både skola och förskola men också med flera verksamheter.

De senaste åren har det öppnats en del mindre gallerier, antikaffärer och caféer som har börjat sätta sin prägel orten. Löderup är en del av Österlen med närhet till flera välbesökta byar och turistmål, detta har medfört att allt fler turister och sommargäster har börjat leta sig hit. Det finns ett fungerande byalag, men man har svårigheter i att få människor att engagera sig och delta. Mycket av drivkraften i orten ligger hos enskilda eldsjälar.

- 2 mil öster om Ystad, en del av Österlen.
- Gammalt stationssamhälle.
- 566 invånare.
- Hög medelålder, en del nyinflyttade barnfamiljer.
- Präglas av jordbruket, här finns många verksamheter med inriktning på den agrara näringen.
- De senare åren har gallerier och antikaffärer bidragit till ortens karaktär.

landskap

Löderup ligger inom ett öppet landskap där delvis bevarade jordhägn, stenmurar, pilvallar och gravhögar bidrar till områdets naturvärden. Området är i sin helhet rikt på kulturbärande landskapselement. Landskapet är svagt kuperat och domineras av åkermark. Vindkraftverken är ett påtagligt visuellt inslag i landskapsbilden, men även radio- och telemaster och kyrktorn. Mindre trädansamlingar förekommer kring byarna men även längs vattendrag. Området kring Löderup karaktäriseras även av jämt utspridda större byar och gårdar, sammankopplade av ett nätverk av mindre vägar.

Norr om Löderup ligger Hörupsåsen som är av riksintresse för naturvärden och även av kommunen utpekad som ett viktigt naturområde. Hörupsåsen är ett markerat inslag i det flacka jordbruket och har en stor betydelse för landskapet. Åsen består delvis av moränöverlagrade isälvsavlagringar. Åsen är av stort geologiskt intresse, då sydöstra Skånes glaciala utvecklingshistoria inte är klarlagd ännu. Delar av åsens södra sluttning används som betesmark, men största delen av åsen är uppodlad.

Isaksbergsvägen

Utsikt från Bangatan

Geologi

Löderup tillhör den så kallade Österlenslätten som består av ett öppet och småkuperat landskap. Berggrunden består främst av sandstenar och kalksten. Jordarterna i området domineras av leriga moräner. I området finns några isälvsavlagringar, bland annat Hörupsåsen. Jordmånen präglas av stabila och instabila brunjordar. Höjden över havet varierar mellan 0 till 25 meter. Vegetationsperioden är cirka 210 dagar och det är relativt regnfattigt. Området är det mest utdikade i hela Skåne och saknar därför våtmarker. Många av vattendragen, våtmarkerna och vattenbiotoperna är kraftigt påverkade genom rätning eller kuvertering.

Korsningen Semaforogatan/Hallgatan

Jordbruk

Åkermarken kring Löderup klassas till 7-9 på en tiogradig skala. Skördarna är höga och odlingarna är till stor del inriktade på specialgrödor. Specialgrödorna består bland annat kallpressad rapsolja, kryddodlingar, sparris och vin. Nästan en fjärdedel av åkermarken används till sockerbetor, potatis och trädgårdsväxter. De flesta gårdar är i storleksordning familj jordbruk. Företag med blandad produktion är relativt vanliga. 1% av marken odlas ekologiskt vilket är mycket mindre än genomsnittet för Skåne som ligger på 5 %. Det pågår en strukturomvandling i området och den går snabbare här jämfört med andra

Vattenmagasin vid Fabriksgatan

delar av Skåne. Var tredje jordbruk har försvunnit de senaste 10 åren och marken har köpts upp av andra jordbrukare vilket har resulterat i ett storskaligare mer rationaliserat jordbruk. Detta har även inneburit att många av jordbrukets ekonomibyggnader har ställts om till boenden eller kommersiella byggnader såsom konferensanläggningar.

Utsikt från Isaksbergsvägen

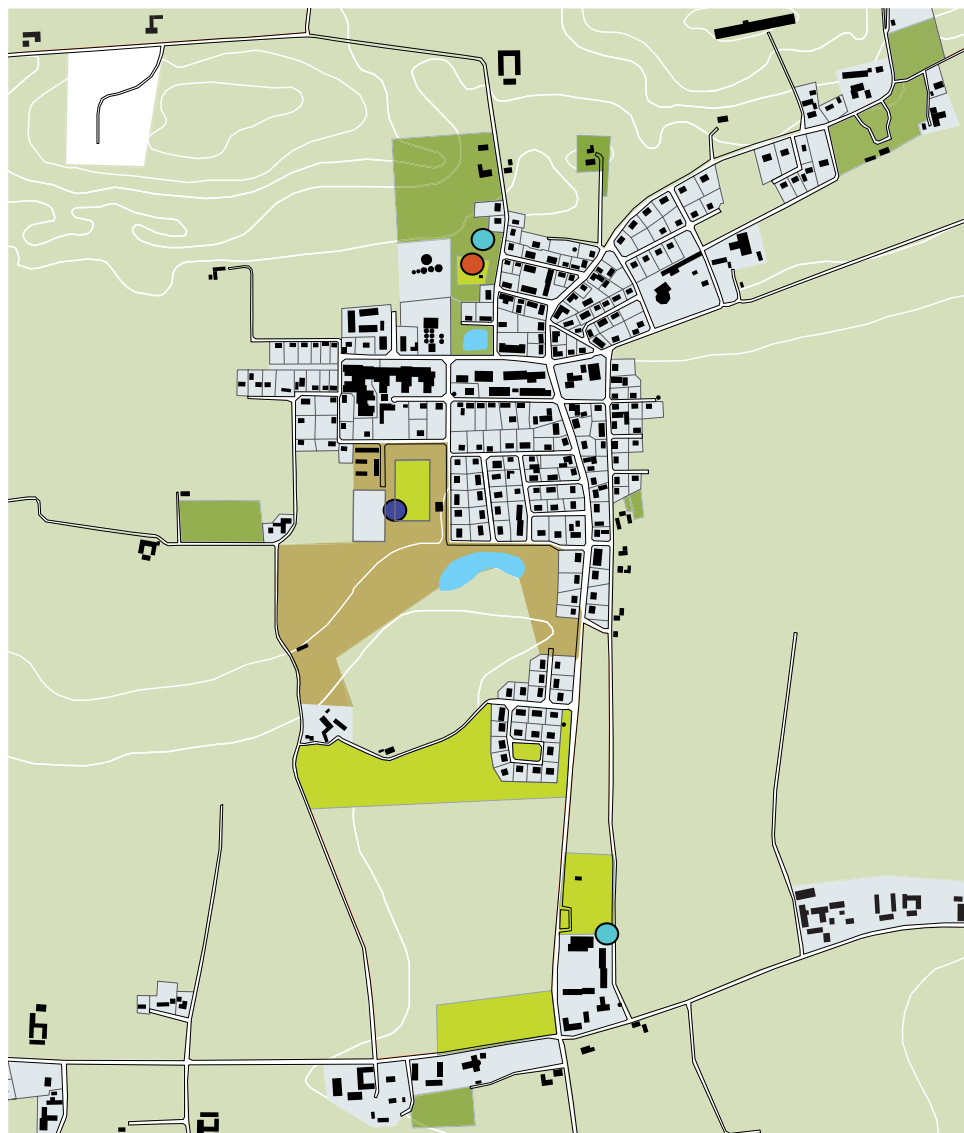
grönstruktur

Löderup lider brist på närströvmråden och grönytor. De privata trädgårdarna bidrar i stor del till grönskan på orten. Vill man ut och promenera kan man egentligen bara gå längs med gatorna i och omkring samhället. Från Östra Långgatan ner mot skolan går en gång- och cykelväg. Samhället är omgärdat av vackert småkuperat jordbrukslandskap, ofta ända in till husknuten, som också till stor del bidrar till grönstrukturen.

Löderup har få allmänna grönytor. Söder om Nytorngsgatan har man ordnat med grillplats. På samma plats går det även ett enklare, cirka 1

km långt, gångstråk runt vattenmagasinet, men underhållet av platsen varierar. Vid Gyllerupsvägen bakom en parkering ligger en lekplats, en tennisbana och en återvinningsstation. Vid korsningen Fabriksgatan och Gyllerupsgatan ligger ett vattenmagasin omgärdat med buskage som är inhägnat. Vid Järnvägsgatan ligger en privat trädgård som använts vid nationaldagsfirande.

- Hörupsåsen är riksintresse för naturvård.
- Landskapet kring Löderup är lätt kuperat och består främst av jordbruksmark.
- Berggrunden består av sandstenar och kalksten, och jordarten av lerig morän.
- Det pågår en strukturomvandling i jordbruket.
- På orten finns ingen sammanhängande grönstruktur och det saknas närströvmråden.
- Åkermarken i området klassificeras till 7 på en 10- gradig skala.

- Trädbevuxen yta
- Fritt växande gröning
- Gräsmatta
- Åker
- Lekplats
- Tennisbana
- Fotbollsplan

grönstruktur

Lekplats vid Gyllerupsvägen

Tennisbana vid Gyllerupsvägen

Grillplats söder om Nytorgsgatan

Första fyndet från
Löderupsområdet

6700 f. Kr

Marken
kring Löderup
börjar brukas

4000 f. Kr

Löderup flyttar
till sin nuvarande plats

1000- talet

historia

Området kring Löderup har länge varit uppodlat och är rikt på fornlämningar av olika slag. Området har varit bebott sedan stenåldern. Det äldsta daterade fynden av mänsklig aktivitet i området är ett hasselnötskal från 6700 f. Kr. Cirka 4000 f. Kr. började marken kring Löderup brukas av bönder, människorna hade tidigare livnärt sig på fiske och jakt, men började nu bruka jorden och driva boskapsskötsel. Det finns flera synliga fornlämningar i form av gravanläggningar, gånggrifter, främst kring Hagestad.

Under bronsåldern (1800 – 500 f. Kr.) började marken brukas mer rationellt och ett odlingslandskap växte fram. Mot slutet av bronsåldern började bebyggelsen växa tätare, vilket tyder på någon typ av samarbete mellan bönderna. I början av vår tideräkning, under Järnåldern, var klimatet mer gynnsamt och ett större välstånd ledde till en ökad handel med det expanderande romarriket. I Hagestad har man hittat nordens största silverskatt, vilket ses som ett bevis på detta.

Löderups kyrka

Kring 1000- talet skedde en radikal förändring i Löderupsområdet. Tidigare hade man bott och brukat jorden i den södra delen av socken där jordarna är lite lättare. Nu flyttade man upp i sockens norra delar, där Löderup ligger idag, som har tyngre jordar. Flytten berodde troligen på en ökad folkmängd vilket innebar att man hade ett större försörjningsbehov och ville utnyttja de näringsrikare lerjordarna. Vid samma tidpunkt kom även andra förändringar i samhället både religiösa, politiska och sociala. Med kristendomen anses sockenindelningen ha

Hörups kyrka

uppstått. De tre byarna Löderup, Valleberga och Hagestad tros från början ha varit en gemensam socken där Löderups kyrka var den centrala platsen i socken. Socken splittrades sedan på grund av ett ökat befolkningsunderlag och Valleberga fick sin egen kyrka. Parallellt med att kyrkan växte förändrades också den politiska strukturen. Skåne tillhörde Danmark och det politiska initiativet låg till stor del hos de storbönder som började komma mer och mer. Storbönderna var ofta knutna till kyrkan. Under denna period fanns det ett för tiden ganska ovanligt

Löderups kyrka

1100- talet

Järnvägen Ystad-
Gärnsås invigs

1894

Löderup blir
municipalsamhälle

1910

samarbete mellan bönderna i Löderup, Valleberga och Hagestad. De tre byarna hade två gemensamma odlingsystem, som innebar att hälften av åkermarken låg i träda varje år för att på så sätt öka avkastningen kommande år.

Kyrkan och kungarna inkasserade skatt från bönderna och förde olika register för att kontrollera detta. I och med dessa register vet man hur stor befolkningen var i de olika byarna under den här tiden. Löderup och byarna runt omkring hade en ovanligt stor befolkning jämfört med andra byar i Skåne. På 1570- talet fanns

det 71 gårdar registrerade i Löderup socken. Antalet gårdar i socknarna förblev någorlunda detsamma från mitten av 1500- talet fram till mitten av 1600- talet.

På kartor från 1700- talet kan man se att gårdarna låg som ett pärlband längs med vägen från Ingelstorp genom Löderup till Hagestad, och ägorna var indelade i tegar. Var kyrkby hade, och har fortfarande, en väg som leder ner till kusten. De stora skiftesreformerna medförde att den samlade bebyggelsen splittrades och den tidigare utspridda marken samlades till en

sammanhängande äga kring varje gård. I Löderup fanns vid den tiden omkring 80 gårdar, men efter skiftesreformen fanns bara 24 kvar. Delar av gårdarna i byarna blev kvar och utöver dessa uppfördes även nya hantverks- och torparhus.

I Löderup kyrkby finns idag kyrkan från 1100- talet samt ett fåtal byggnader som tillhörde kyrkan, skolbyggnaderna och några bostadshus bevarade. Löderups kyrkas äldsta delar härrör från 1100- talet. Under 1800- talet genomfördes en kraftig ombyggnad. Prästgården väster om

Järnvägen läggs
ner

1970

kyrkan är välbevarad och består av korsvirkeslängor varav boningshuset är från 1805.

Stationssamhället

Skiftesreformen innebar stora förändringar, bygemenskapen blev mindre, jordbruket rationaliserades och nya grödor började tas i bruk. På 1880- talet började man odla sockerbeter, och dessa odlingar började ta fart på 1890- talet. 1894 invigdes järnvägen mellan Ystad och Gärsnäs. Järnvägen byggdes främst för att transportera sockerbeter till det nyuppförda sockerbruket i Köpingebro. Järnvägslinjen drogs norr om Löderup kyrkby, där det då enbart låg några få spridda hus. Järnvägen hade ingen stor allmän betydelse men fick stor betydelse för bygden. Efter hand började ett helt samhälle växa fram längst med och kring järnvägen. Samhället växte snabbt de två första decennierna i början av 1900- talet och blev ett centrum för den omkringliggande landsbygden. Här fanns bland annat hantverkare, lanthandlare, spannmålsuppköpare, industrier för omhändertagande av jordbruksprodukter och binärningar till järnvägen. Omkring 1910 blev Löderup ett municipalsamhälle, det vill säga en administrativ enhet.

Löderups kommun
uppgår i Ystads

1971

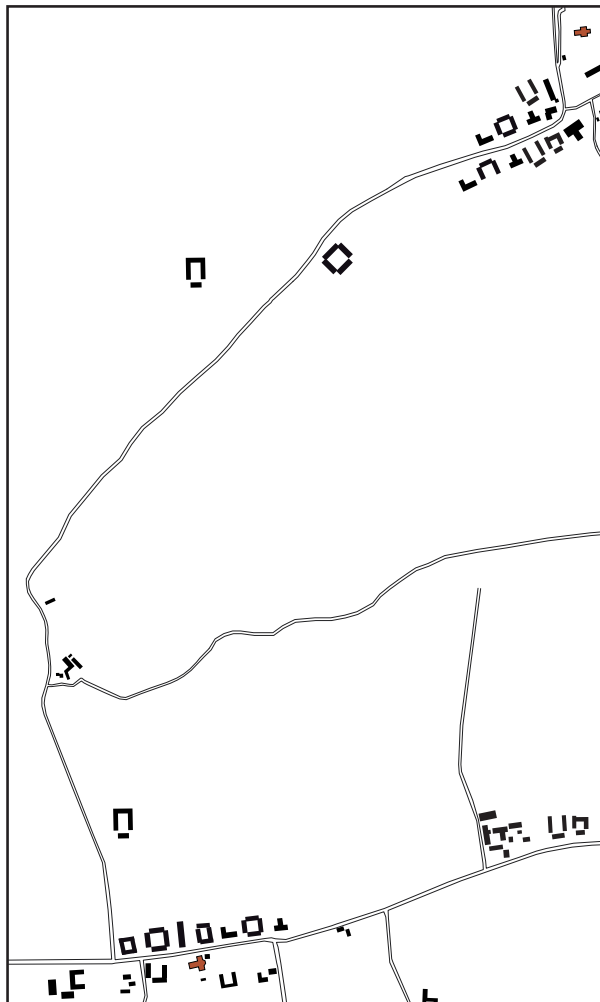
Solhällan med dansrotunda

Den kommersiella servicen i Löderup bestod bland annat av bank, butiker av olika slag och hotell. Här fanns även flera typer av mindre industrier bland annat stärkelsefabrik, mejeri och skofabrik. Efter 1930- talet började utvecklingstakten i Löderup avta och efter hand som transporter med lastbil började bli vanligare minskade järnvägens inflytande. Mot slutet av 1950- talet upphörde Löderup att vara municipalsamhälle och 1970 lades järnvägen ner. 1971 uppgick Löderup i Ystad kommun.

bebyggelse

Bebyggelsen växte fram kring järnvägen i ostvästlig riktning och längs med Storgatan i nord-sydlig riktning. Butiker och hantverkare samlades främst kring Storgatan men även en del kring den äldre sträckningen av bygatan. Som gick sydost om Storgatan, norr om järnvägen. Den äldsta bebyggelsen i Löderup ligger sydväst i direkt anslutning till den gamla järnvägen längs med Järnvägsgatan. Delar av husen är kalkgjutna och här finns fint bevarade verandor. I Löderups nordvästra del finns flertalet högre stående bostäder i jugend stil. Bland annat grosshandlaren Anderssons bostad, som var en enskild person med stor betydelse för Löderup. Huset användes senare som kommunhus för Löderups kommun. Söder om detta ligger en byggnad som tidigare inhyste ortens första bank. Precis där Storgatan svänger inne i Löderup på vägens västra sida ligger grosshandlare Anderssons för detta kontor. Det är tegelbyggnad från 1894 som ger oss en god uppfattning om hur lagerlokaler och stall såg ut under sekelskiftet. Bebyggelsen kring

Löderup 1861

Löderup 1926 - 1934

Löderup 1971

Örnens 13

Löderup 4: 36, från 1920

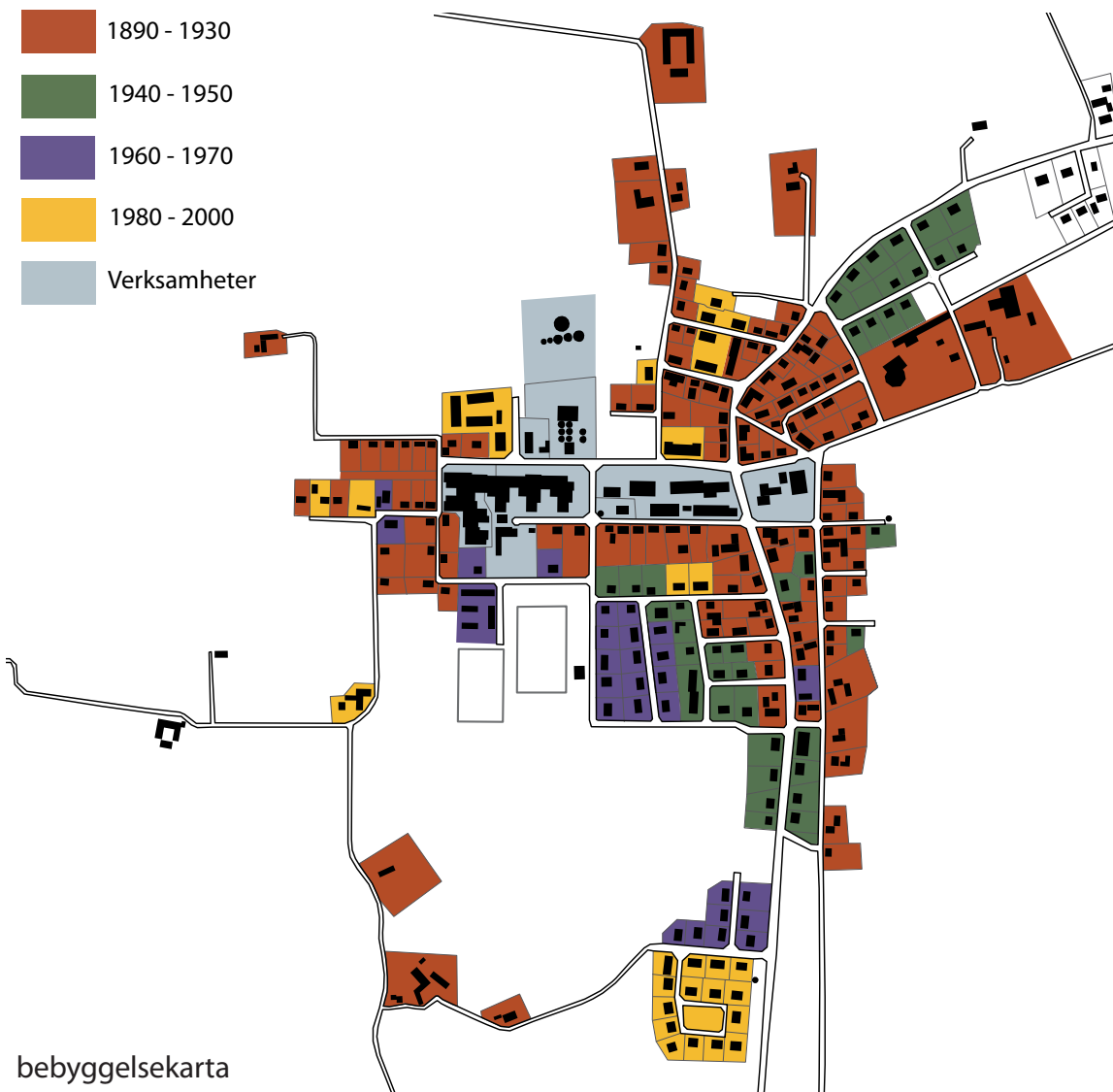
Årlan 5, från 1800-talets slut

den nerlagda järnvägen och på andra delar i Löderup kan uppfattas som splittrad och osammanhängande, men här finns också många välbevarade hus. I Löderup finns även många välbehållna egnahems hus från 20- och 30-talet. Spritt på orten finns även enklare hus från omkring sekelskiftet. Nordost i samhället vid Parkgatan ligger en äldre festplats med en dansrotunda i trä som idag inhyser en antikhandlare. Nordost i direkt anslutning till Löderup ligger det som tidigare var Hörups by, med en kyrka från 1100-talet. Här låg innan skiftet ett tiotal gårdar men av dessa finns bara en kvar.

Området från Ingelstorp genom Löderup

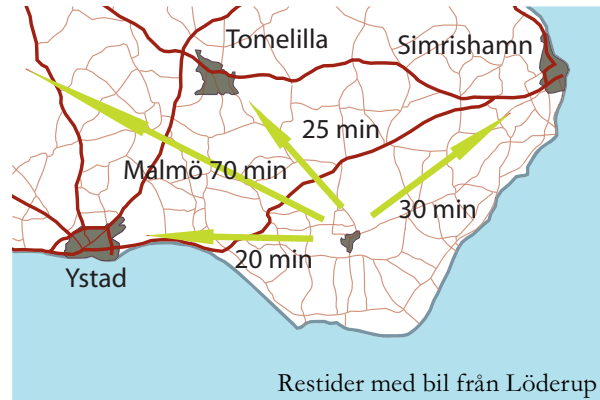
kyrkby till Hagestad är utpekat som riksintresse för kulturmiljö. Detta då det är ett öppet landskap med förhistorisk bruks- och bosättningskontinuitet med medeltida kyrkor och sockencentrum som visar byarnas betydelse i det forna agrara samhället. Området är dessutom rikt på fornlämningar med exempelvis gravhögar och boplatzlämningar. Löderup är av kommunen utpekat som kulturhistoriskt värdefull miljö då det är ett tidstypiskt stationssamhälle som växte upp längst med järnvägen kring sekelskiftet. Speciellt värdefull är sekelskiftets arkitekturen. Större delar av Löderup omfattas av bevarandeprogram.

- **Bebott sedan stenåldern.**
- **Flera synliga fornlämningar i området.**
- **Kring 1000-talet flyttar Löderup kyrkby till den platsen den ligger på idag, och kyrkan uppförs.**
- **I mitten av 1500- är det en stor by med omkring 70 gårdar.**
- **1894 byggs järnvägen mellan Ystad och Gärsnäs och ett stationssamhälle växer fram norr om kyrkbyn.**
- **Kring 1930-talet börjar utvecklingstakten avta och 1971 läggs järnvägen ner.**

bebyggelsekarta

trafik

Biltrafik

Löderup växte upp runt om järnvägen och stationen. Spåren, som gick i öst-västlig riktning, togs bort under 70-talet när man lade ner stationen. Huvudleden genom Löderup idag, Storgatan, följer delar av den gamla bygatan och går ifrån kyrkan, norr ut, genom orten och vidare mot Borrby.

Hastighetsbegränsningen inom Löderup är 30 km/h vid skolan och 50km/h genom samhället. Från Löderup är det cirka 20 km till Ystad, 25 km till Simrishamn och 23 km till

Tomelilla. Borrby är den närmsta orten med service, sex km bort. Storgatan är ganska bred och mycket av trafiken kör igenom orten utan att stanna. Detta har lett till att hastigheterna ibland är höga och att vägen kan upplevas som osäker.

Gatorna i bostadsområdena är smala och lätt krökta vilket gör att hastigheterna hålls nere på ett naturligt sätt. Viss tung trafik kan förekomma till de olika verksamheterna i de centrala delarna av Löderup, särskilt under vissa perioder om året.

Landsvägen genom Löderup kyrkby är smal och hårt trafikerad. Den ligger mellan kyrkan och skolan vilket gör att man önskar sig hastighetssänkande åtgärder här.

Gång- och cykelväg

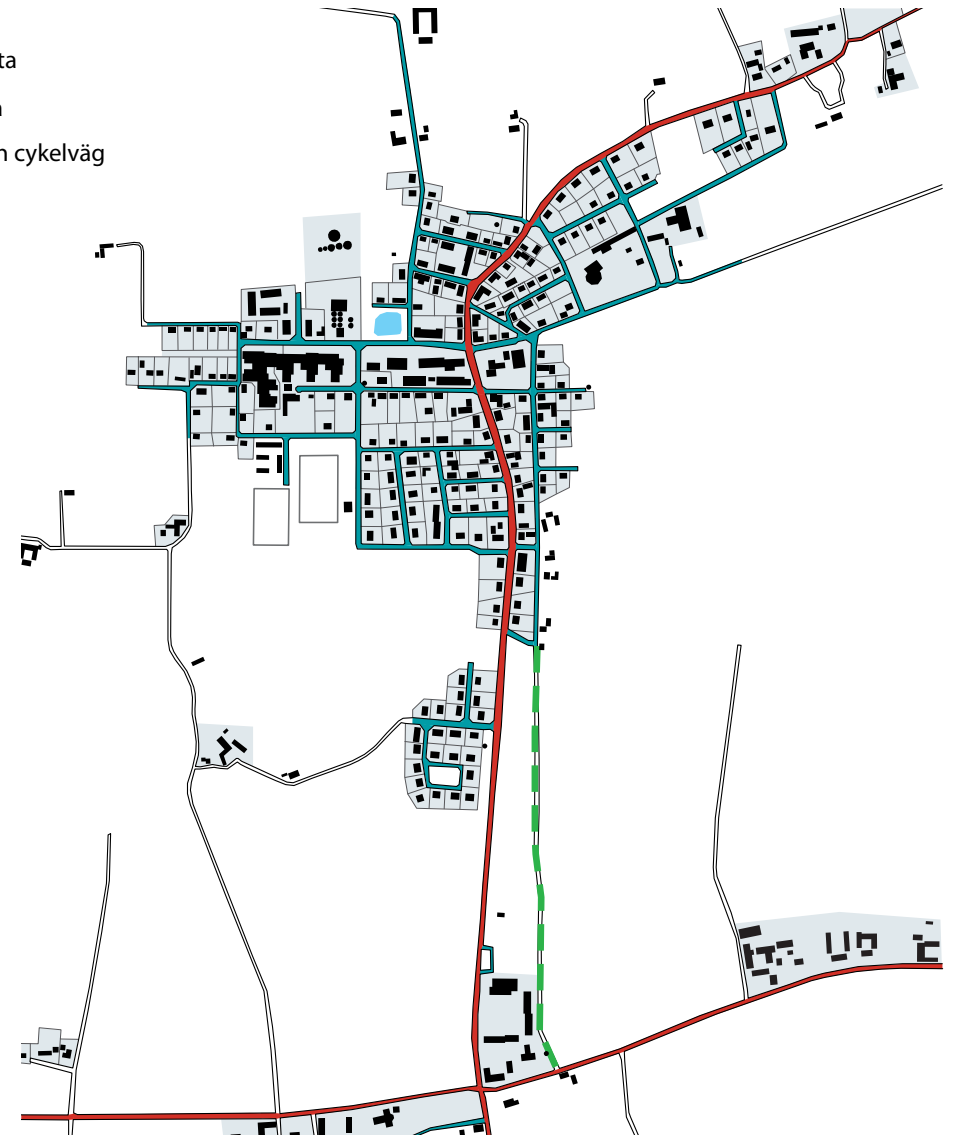
I de centrala delarna av Löderup finns trottoarer längs med vägen på båda sidor. I bostadsområdena samsas bilar, cyklar och gående om gatorna. Det går en gång- och cykelväg från ortens sydöstra del ner till skolan. Förutom denna led saknas det cykelvägar såväl i som till och från samhället.

Kollektivtrafik

Löderup har kollektiva färdmedel i form av buss. Buss 570 går mellan Ystad och Simrishamn och stannar även i bland annat Glemmingebro, Hammenhög och Borrby. Det finns två buss-hållplatser i Löderup, en i centrum och en vid skolan. Det tar cirka 25 minuter till Ystad och 32 minuter till Simrishamn. Linje 570 avgår med ungefär en timmes mellanrum fram till 20.00 under vardagar, resterande tid saknas kollektiva förbindelser.

- Delvis höga hastigheter längst Storgatan.
- Viss tung trafik till verksamheter i ortens centrala delar.
- Avsaknad av cykelvägar i och till orten.
- Kollektivtrafik i form av buss. Inga avgångar kvällstid.

- Huvudgata
- Lokalgata
- Gång- och cykelväg

karta gatunät

funktioner

Det finns förhållandevis mycket service och ett flertal företag i Löderup. Avståndet till Ystad och andra större orter gör att det är extra viktigt att försöka behålla den service som finns. All service som nämns i texten är utsatt på översigtskartan på sida 5.

Offentlig service

Löderups skola ligger utanför byn i anknäytning till Löderups kyrka. Här finns även Löderups-kommunala förskola som har tre avdelningar. Linden och Boken är förskolans småbarns-avdelningar, och Rönnen är en avdelning för de

äldre barnen. Rönnen driver sin verksamhet i separata lokaler men avdelningarna är öppna så att barnen kan träffas och leka. Det finns även ett familjedaghem i Löderup. Skolans fritidshem, Lilla och Stora Fritids, är beläget i lokaler inom skolans område och kan utnyttja både sporthall, bibliotek, fotbollsplan, bandyplan och tennisbana.

I skolan går barn i årskurserna 1-6, många av barnen kommer från omkringliggande byar och kommer till skolan med skolskjuts.

På skolan finns det ett bibliotek och en sporthall, som används både under skoltid och till fritidsaktiviteter. I nuläget byggs en ny huslänga i anslutning till de befintliga skolbyggnaderna. Under hösten 2009 kommer förskoleklassen och fritidshemmen att flytta in där.

Löderupsgården är ett äldreboende centralt beläget i orten. Boende är uppdelat i 7 olika avdelningar för olika behov. Det finns en distriktssköterskemottagning och en privat tandläkarmottagning, Tandhälsan, som också håller till här.

Före detta skola och förskola

Idrottsplatsen

Löderupsgården

Privat Service

Det finns en närbutik, Handlar'n, centralt på orten. Butiken är även ombud för Posten, Systembolaget och Apoteket. Bredvid Handlar'n ligger Trolldruvans blomsterhandel och i närheten ligger Jadrans Pizzeria. Storgatans café har öppet under helgerna och har även rum till uthyrning. Vandrarhuset Violen i ortens västra del har 30 bäddar.

En av de mest påtagliga verksamheterna i Löderup är Lantmännens lokalförening. Här säljs bland annat byggmaterial, foder, färg och verktyg. Affären fungerar som en knutpunkt för Löderupsbor och jordbrukare. Det finns ett antal konstnärer och ateljéer i Löderup, bland annat Ateljé Bery Bars och JHB förlag och galleri. Dessa har på senare tid blivit ett större inslag på orten och lockar till sig besökare.

Övriga verksamheter som finns är bland annat ett spettkaksbageri, husvagnsuthyrning, frisör, elektriker, rörmokare, bilmekaniker, antikhandel och loppis. Omkring Löderup ligger flera jordbruk.

Föreningar

I Löderup finns ett antal aktiva föreningar. I idrottshallen och på idrottsplatsen håller

några av föreningarna till, bland annat Löderups idrottsförening, Friskis och Sveltis och Löderups herrgymnastik. Liga 96, som står för Löderup-Ingelstorp- Glemminge-Alliansen, är ett samarbete mellan de olika orternas idrottsföreningar. Dom har fotbollsträning för barn och ungdomar i åldrarna 5-15.

Löderups byalag är aktivt och anordnar olika aktiviteter som exempelvis nationaldagsfirande. En kväll i veckan ser byalaget till att biblioteket håller öppet. Det finns en önskan från engagerade i byn att fler av invånarna skulle vilja delta i byalaget och de aktiviteter som anordnas.

Kyrkan ordnar olika aktiviteter och har en aktiv kör. Andra verksamma föreningar är Föräldraföreningen, deltidbrandkår, Pensionärsföreningen, Lions club, Skytteföreningen, Scouterna

- Bra serviceutbud, bl.a skola, förskolor, affärer, och flera verksamheter.
- Aktivt byalag.
- Flera föreningar, bl.a. Löderups IK.

struktur

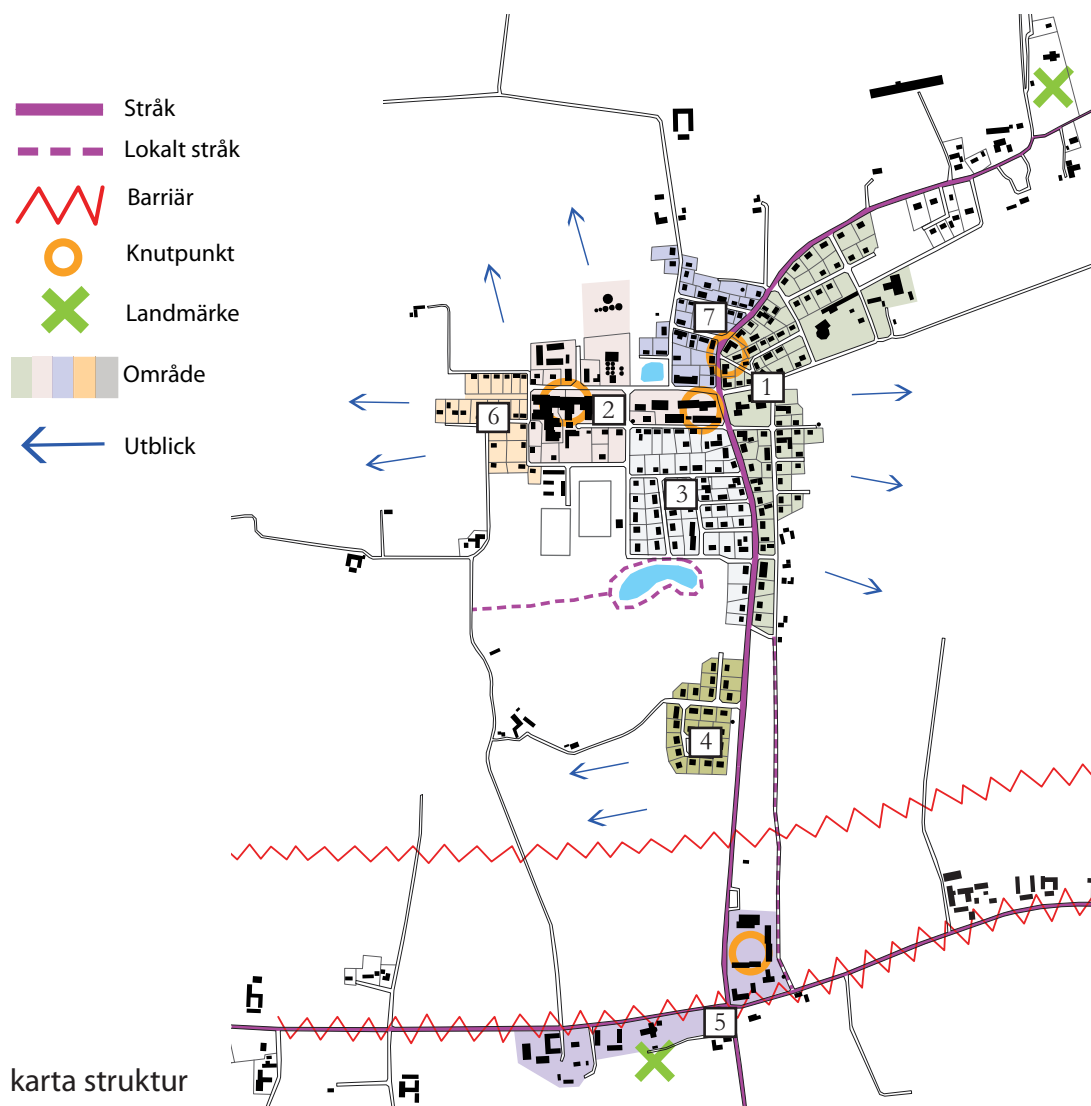
I samband med ortsanalysarbetet har en analys i enlighet med stadsbyggnadsforskaren Kevin Lynchs metod tagits fram. Metoden går ut på att man pekar ut viktiga element i staden som kan påverka människans visuella upplevelse och användande av den.

Stråk

Det mest betydelsefulla stråket lokalt i Löderup är Storgatan som korsar orten i nord-sydlig riktning. Stråket är viktigt eftersom det passerar mycket av verksamheterna och affärerna, samt att den binder samman Löderup med kyrkbyn och skolan. Vidare söder ut går den mot Löderup strandbad. Det viktigaste stråket för barnen är cykelstråket, som går parallellt med Storgatan, med vilket de kan ta sig själva till skolan på ett säkert sätt. På orten saknas stråk för promenader och rekreation.

Knutpunkt

Man kan urskilja fyra knutpunkter i Löderup. En är skolan med idrottshall och fritidshem. Några av ortens föreningar håller också till här. Området kring lokalföreningen är en naturlig mötesplats framförallt för jordbrukarna kring

Löderup men även andra kunder. Löderupsgården är en annan knutpunkt. Det faktum att både tandhälsan och vårdcentralen ligger här samt att hemtjänsten utgår härifrån gör detta till en livlig plats med människor i rörelse. Den sista knutpunkten är området kring Handlar'n, Troll-druvans blomsteraffär, antikhandeln och pizzeria. Här finns en naturlig rörelse av både människor och trafik.

Barriär

Löderup är en mindre ort och har ingen särskilt påtaglig barriär men det går att urskilja två mindre. Delvis landsvägen som går genom Löderup

kyrkby i öst- västlig riktning, vägen är smal och trafikerad av fordon i höga hastigheter. Framförallt är det en barriär för skolan och dess elever som ligger i direkt anslutning till vägen. Åkermarken mellan Löderup kyrkby och centrala Löderup är på ett sätt också en barriär. Det stora avståndet mellan bebyggelsen skapar en känsla av att de inte hör ihop, trots att skolan och förskolan ligger vid kyrkan.

Områden

Det finns sju urskiljbara områden i Löderup. Det första området (1) ligger öster om Storgatan. Bebyggelsen och gatumönstret har samma

karaktär och upplevs som enhetligt. Området innehåller till största del sekelskiftsbebyggelse och gatorna är smala och krökta och jordbrukslandskapet är påtagligt.

Området mellan Fabriksgatan och Järnvägsgatan (2) inklusive de silos öster om Fabriksgatan är ett område. Det består av verksamheter av olika slag. Huskropparna har en större volym och gatorna är bredare än i bostadsområdena.

Söder om verksamheterna ligger ytterligare ett enhetligt bostadsområde (3). Husen är främst från tidigt 1900- tal men här finns också hus

från 50-60 talen. Gatorna är smala och indelade i ett rutnät.

Söder om centrala Löderup ligger ett enhetligt kvarter med bebyggelse från 1970- och 1990-talen (4).

Kyrkbyn och skolan upplevs som ett område (5), samlat kring korsningen och avskilt från centrala Löderup.

Bostadsområdena längst till väster i Löderup (6) och nordöst om Fabriksgatan (7) består av Löderups äldsta bebyggelse och vägarna är smala.

Landmärken

Inne i centrala Löderup finns det inga tydliga landmärken. Löderups kyrka söder om orten är ett landmärke särskilt när man närmar sig orten söder- och västerifrån. Hörups kyrka är delvis ett landmärke när man kör in i Löderup norr ifrån, men kyrkan syns dock inte alls inifrån centrala Löderup, detta trots att den ligger på en höjd.

Utblickar

Löderup ligger i ett småkuperat odlingslandskap som ger upphov till flera vackra vyer. Västerut har fler av tomterna en vacker utsikt över åkrarna och kan skymta Valleberga kyrkas torn. Norrut sträcker sig inte utblickarna lika långt då landskapet är mer kuperat.

Stråk	Storgatan, Gång- cykelvägen
Barriär	Åkern som delar av kyrkbyn från resterande bebyggelse.
Knutpunkt	Affären, Lörderupsgården, lokalföreningen och skolan.
Landmärke	Kyrkorna
Områden	Sju stycken

swot

Swot är en analysmetod som går ut på att man pekar ut ortens styrkor, svagheter, möjligheter och hot för att på så sätt få en bild och en utvärdering av orten. Styrkor och svagheter beskriver nuläget och inre faktorer medan möjligheter och hot beskriver framtiden och yttre faktorer.

Underlaget till SWOT-analysen är intervjuer med boende samt samtal med byalaget på orten.

svagheter

Saknas ett utpräglat engagemang bland de boende

Avstånd till större städer

Kollektivtrafik

Skola/förskola/service lägger ner eller flyttas

Färre aktiva jordbruk och jordbrukare

Ökad medelålder och avfolkning

hot

styrkor

Boende för livets alla skeende

En del av det attraktiva Österlen

Bra serviceutbud

Gallerier och hantverkare i och kring orten

Detaljplanelagd mark redo för utbyggnad

Turism

Fjärrvärmeverket som är under uppbyggnad

möjligheter

källförteckning

Tryckta källor och bildkällor

Boverket; Lär känna din ort; Lenanders grafiska AB, Karlskrona 2006

Länsstyrelsen i Skåne län; Det skånska landsbygdsprogrammet – ett utvecklingsprogram med landskapsperspektiv; Printus, Malmö 2007

Ystad kommun, Bevarandeprogram för byar i Ystad kommun, AB Ystads centraltryckeri, Ystad 1985

Översiktsplan för Ystad kommun, planen, 2005

Översiktsplan för Ystad kommun, underlag, 2005

Internetkällor

http://www.lansstyrelsen.se/skane/Kartor_och_planeringsunderlag/Kulturmiljoprogram/Sarskilt_vardefulla_kulturmiljoer_i_Skane/Ystad/Ingelstorp-Valleberga-Loderup-Hagestad_radby.htm, 2009-08-11

<http://www.skanetraffiken.se/>, 2009-08-11

www.swot-analys.se/, 2009-08-11

[http://ystad.se/Ystadweb.nsf/wwwpages/D5B19FF9E190D14AC1256A410034D5B0/\\$File/1tatorter2007.pdf](http://ystad.se/Ystadweb.nsf/wwwpages/D5B19FF9E190D14AC1256A410034D5B0/$File/1tatorter2007.pdf), 2009-08-11

<http://historiskakartor.lantmateriet.se/arken/s/searchresult.html?countyREG=8&searchTypeMP=m&munParREG=Ystad&searchType=v&openSearchREG=k%F6pingebro&yearMinREG=&yearMaxREG=&taskREG=&archive=REG&firstMatchToReturnREG=1>, 2009-08-11

<http://www.loderupturism.se>, 2009-08-11

www.loderup.nu/, 2009-08-11

<http://www.loderup.nu/byalaget/>, 2009-08-11

http://eprints.bibl.hkr.se/archive/00000669/01/Exarb_H%C3%A5kansson_Ingvansson_Persson.pdf, 2009-08-11

<http://ystad.se/Ystadweb.nsf/AllDocuments/C6B25320E2622DBCC1256A410032C7D9>, 2009-08-11

<http://www.liga96.se/>, 2009-08-11

<http://ystad.se/Ystadweb.nsf/AllDocuments/D14E10D07EA26AFBC1257447002CAA00>, 2009-08-11

<http://www.sll-loderup.se/>, 2009-08-11

Muntliga källor

Möte med byalaget 2009-08-05

Göran Göransson

Fotografier och kartor framtagna av

Kajsa Rue Hallén

Lina Hellström

Kartunderlag och ortofoton

GIS och Mättningsavdelningen

